

У Базовому компоненті дошкільної освіти зазначено, що **мовленнєва компетенція** передбачає сформованість фонетичної, лексичної, граматичної, діалогічної та монологічної компетенцій. Інтегроване вміння адекватно й доречно спілкуватись рідною мовою в різних життєвих ситуаціях, розповідати, пояснювати, розмірковувати, оцінювати, використовувати як мовні, так і позамовні та інтонаційні засоби виразності, форми ввічливості; спостерігати за своїм мовленням та мовленням інших, виправляти помилки, дотримуючись загальної культури мовлення, прагне творчо самореалізуватися.

Мовленнєві процеси, які формуються стихійно, уповільнені і не є результативними...

Е.Короткова.

Змістовий бік мовлення розвивається від цілого до частини, від речення до слова, а зовнішній бік мовлення йде від частини до цілого, від слова до речення.

Л.Виготський.

Наша адреса:

вул, І.Чеберка, 3
місто Пологи, Запорізька обл.
Україна, 70608
Телефон: +380 6165 4-23-90

<http://dnz-buratino.at.ua/>
<http://mkburatino.jimdo.com/>

Автор: вихователь-методист
КДНЗ я-с №2 "Буратіно"
Аніщенко М.М.

КДНЗ я-с № 2 «БУРАТИНО»
Пологівської міської ради

Рекомендації
для
вихователів
щодо
забезпечення
ефективності
мовленнєвих
занять

м. Пологи

Рекомендації

для вихователя щодо забезпечення ефективності мовленнєвих занять

Заняття з розвитку мовлення дошкільників буде ефективнішим за умови повноцінної реалізації мовленнєвого потенціалу кожної дитини.

Педагог повинен:

- ◆ забезпечувати зручне розташування дітей під час занять (по колу, півколом тощо), яке давало б змогу вести розмову (очі в очі) не лише з педагогом, а й з однолітками;
- ◆ уникати надмірного академізму в підході до розв'язання мовленнєвих завдань заняття;
- ◆ добирати теми для обговорення так, щоб вони викликали інтерес, знаходили емоційний відгук у свідомості й душі кожної дитини;
- ◆ проводити заняття спокійно, впевнено, у жвавому темпі, водночас надаючи дітям можливість помірковувати;
- ◆ підтримувати фізичну і психічну активність дітей задля ефективності їхньої інтелектуально-мовленнєвої роботи;
- ◆ будувати з дітьми розмову, а не монолог вихователя;

- ◆ підвищувати рівень мовленнєвої активності, спонукаючи кожну дитину до участі в обговоренні, даючи можливість висловлювати власні думки;
- ◆ розвивати в собі вміння й звичку слухати дітей, не гасити мовленнєву ініціативу своєю надмірною активністю і досвідченістю;
- ◆ уникати втручання в розповідь дитини, виправлення помилок у процесі її мовлення;
- ◆ керуватися певними правилами під час постановки запитань
- ◆ формулювати запитання так, щоб спонукати дітей до відповіді;
- ◆ адресувати запитання всім дітям, а вже потім викликати для відповіді одну дитину;
- ◆ ставити запитанням так, щоб у формулюванні було одне ключове слово, яке й вимагає правильної відповіді;
- ◆ запитувати по чергово кожну дитину, уникаючи звернень до дітей у тому порядку, в якому вони сидять;

Форми організації мовленнєвої роботи передбачають:

- індивідуальні, підгрупові і колективні заняття,
- екскурсії,
- режимні моменти,
- завдання і доручення,
- спеціальні мовленнєві ігри і вправи,
- свята й розваги,
- самостійна діяльність дитини у спеціально організованому просторі – мовленнєвому середовищі.

- ◆ сприяти набуттю дітьми досвіду комунікативної взаємодії, даючи можливість спілкуватися з однолітками - запитувати, повідомляти, пропонувати, обстоювати думки;
- ◆ працювати щоразу з іншою дитиною, уникаючи багаторазових звернень до тієї самої дитини;
- ◆ залучати дітей до активного контролю за мовленням того, хто відповідає, та оцінювання відповіді мовця, ставлячи запитання;
- ◆ пропонувати творчі завдання, опираючись на особистий досвід дітей;
- ◆ чергувати мовленнєві завдання з іншими видами дитячої діяльності для збереження інтересу і ініціативності дітей до навчального матеріалу заняття.
- ◆ уникати надмірної захопленості наочністю і технічними засобами навчання, що відволікають увагу дітей і стримують мовленнєву активність;